

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

ZIŅU UN REĢIONĀLO LAIKRAKSTU PORTĀLU APSKATS.

03.01.-10.01.2024.

Sagatavoja:

Uzziņu un informācijas centrs
Informācijas pakalpojumu un SBA nodaļa

ZIŅU PORTĀLI

Avots: delfi.lv

Datums: 02-01-2024

No Zelenskas grāmatu projekta līdz sērkociņu etiķetēm. Kādus dāvinājums pērn saņēma LNB.

Katru gadu Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) saņem vairākus tūkstošus dāvinājuma vienību, kas papildina ar vērtīgiem jaunieguvumiem gan grāmatu un periodikas kolekcijas, gan dažādos speciālos krājumus. 2023. gadā dāvinājumu daudzveidības spektrs bijis plašs – sākot no Ukrainas pirmās lēdijas Olenas Zelenskas iniciētā starptautiskā grāmatu projekta un Ukrainas grāmatu plaukta līdz pat dzērienu un sērkociņu kastīšu etiķešu kolekcijai.

Raksts pieejams: <https://www.delfi.lv/kultura/32026447/cultureenvironment/56231998/no-zelenskas-gramatu-projekta-lidz-serkocinu-etiketem-kadus-davinajums-pern-sanema-lnb>

Avots: delfi.lv

Datums: 03-01-2024

No detektīva līdz biogrāfiskiem romāniem. Visvairāk pieprasītās pašmāju grāmatas bibliotēkās.

2023. gada nogalē Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra / Latvijas Autoru apvienība jeb AKKA/LAA publicējusi sarakstu par izmaksātajām atlīdzībām par darbu izsniegumu bibliotēkās 2022. gadā. Pēc AKKA/LAA mājaslapā atrodamās informācijas redzams, ka īpaši pieprasīti bijuši Daces Judinas detektīvi, tāpat lasītāji bibliotēkās izvēlējušies biogrāfiskos darbus – gan Zigmara Liepiņa autobiogrāfiju "Mūzaīka", gan sērijā "Es esmu..." tapušais Māra Bērziņa darbs par Vili Lāci "Nākotnes kalējs", gan arī citi biogrāfiski romāni. Tāpat izveidots atsevišķs saraksts ar pieprasītākajiem latviešu dzejas krājumiem bibliotēkās 2022. gadā.

Raksts pieejams: <https://www.delfi.lv/kultura/2094270/books/56234318/no-detektiva-lidz-biografiskiem-romaniem-visvairak-pieprasitas-pasmaju-gramatas-bibliotekas>

Avots: ir.lv

Datums: 03-01-2024

Gunita Nagle. Lasa, bet nesaprot.

Kopš divi lieli starptautiski pētījumi uzrādījuši skolēnu lasītprasmes bīstamu pasliktināšanos, eksperti cer uz programmu Restarts lasīšanai.

Raksts pieejams: <https://ir.lv/2024/01/03/lasa-bet-nesaprot/>

Pilns teksts pieejams tikai "Portāla abonements" lietotājiem.

Avots: ir.lv

Datums: 03-01-2024

Laura Dumbure. Zināšanu universs.

Apritējuši pieci gadi, kopš vietnē Enciklopedija.lv brīvpieejā atvērta jaunā Latvijas Nacionālā enciklopēdija. Galvenais redaktors Valters Ščerbinskis stāsta par lielākajiem izaicinājumiem un pārsteigumiem.

Raksts pieejams: <https://ir.lv/2024/01/03/zinasanu-universs/>

Pilns teksts pieejams tikai "Portāla abonements" lietotājiem.

Avots: delfi.lv

Datums: 05-01-2024

Bērnu lasītpriekam veltītā izstāde 'Vai grāmatai ir knābis?' ceļo uz Jūrmalu.

9. janvārī pulksten 11 Jūrmalas Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā tiks atklāta izstāde bērniem "Vai grāmatai ir knābis?". Tā ir izglītojoša interaktīva izstāde pirmsskolas vecuma bērniem un viņu ģimenēm par lasītprieku un grāmatas ceļu no rakstnieka radīta stāsta līdz grāmatplauktam. Izstādi rīko Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība, tās autori ir māksliniece Rūta Briede, dzejniece Inese Zandere un dizainers Artis Briedis.

Raksts pieejams:

<https://www.delfi.lv/kultura/32026447/culturenvironment/56240124/bernu-lasitpriekam-veltita-izstade-vai-gramatai-ir-knabis-celo-uz-jurmalu>

Avots: diena.lv

Datums: 05-01-2024

Bērnu lasītpriekam veltītā izstāde Vai grāmatai ir knābis? ceļo uz Jūrmalu.

Jūrmalas Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā 9. janvārī plkst. 11.00 tiks atklāta izstāde bērniem *Vai grāmatai ir knābis?* Tā ir izglītojoša interaktīva izstāde pirmsskolas vecuma bērniem un viņu ģimenēm par lasītprieku un grāmatas ceļu no rakstnieka radīta stāsta līdz grāmatplauktam.

Izstādi rīko Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrība, tās autori ir māksliniece Rūta Briede, dzejniece Inese Zandere un dizainers Artis Briedis.

Raksts pieejams: <https://www.diena.lv/raksts/kd/literatura/bernu-lasitpriekam-veltita-izstade-vai-gramatai-ir-knabis-celo-uz-jurmalu-14311046>

Avots: tvnet.lv

Datums: 08-01-2024

Treibergs Toms. Āgenskalna Valsts ģimnāzijas vidusskolēnu 2023. gada grāmatu TOPs.

2023. gada 5. decembrī tika publicēti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas "PISA 2022" pirmie rezultāti. Tie uzrāda, ka Latvijas piecpadsmitgadīgo skolēnu spējas matemātikā un dabaszinātnēs ir augstākas par OECD valstu vidējo līmeni, bet lasīšanā – tuvu vidējam līmenim. Salīdzinot Latvijas skolēnu sasniegumus 2018. un 2022. gadā, tie ir palielinājušies dabaszinātnēs, taču samazinājušies matemātikā un lasīšanā. Reagējot uz šo situāciju, valdība šīgada budžetā apstiprinājusi 400 000 eiro piešķirumu bērnu un jauniešu lasītprasmi attīstošiem pasākumiem, par kuriem atbildīga Kultūras ministrija.

Rakstā sniegta informācija par Āgenskalna Valsts ģimnāzijas 11. un 12. klases skolēnu lasīšanas paradumiem un nosauktas arī interesantākās grāmatas.

Raksts pieejams: https://sejas.tvnet.lv/7933343/agenskalna-valsts-gimnazijas-vidusskolenu-2023-gada-gramatu-tops?_gl=1*11qgozo*_gcl_au*NzQ2NTY2NTEwLjE3MDE2MjUwMzk.&_ga=2.45442404.1904581471.1704742523-1162236348.1685970012

REĢIONĀLO LAIKRAKSTU PORTĀLI

Avots: stars.lv

Datums: 02-01-2024

“Sapņu ķērāji” Madonas bibliotēkā.

Līdz 12. janvārim Madonas novada bibliotēkā vēl apskatāma “sapņu ķērāju” izstāde.

Raksts pieejams: <https://www.estars.lv/raksti/8/54092>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 03-01-2024

Ance Andrējeva-Empede. Valkas bibliotēkā aicina uz Sniegavīru radu saietu.

Valkas bibliotēka aicina ikvienu – bērnus, jauniešus, pieaugušos, ģimenes, vecvecākus, kolektīvus u.c. interesētus – visa janvāra garumā iesaistīties sniegavīru foto akcijā “Sniegavīru radu saiets”.

Janvāris ir īstais mēnesis, lai sastaptos ar sniegavīriem – grāmatās, žurnālos, bibliotēkās, pagalmos un uz ielām, jo ik gadu janvāra trešajā svētdienā tiek atzīmēta Pasaules sniega diena, savukārt, 18. datumā tiek svinēta Pasaules sniegavīru diena.

Sniegavīru fotoakciju Valkas bibliotēka organizē ceturto gadu.

Detalizētāku informāciju par dalību akcijā var izlasīt rakstā.

Raksts pieejams: <https://ziemellatvija.lv/valkas-biblioteka-aicina-uz-sniegaviru-radusaietu/>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 04-01-2024

Ance Andrējeva-Empede. Valkas bibliotēkā kalendāru izstāde.

Visu janvāri Valkas bibliotēkas novadpētniecības stendā skatāma izstāde "Gads [sākas] ar kalendāru". Tajā apskatāmi bibliotēkas krājumā atrodamie kalendāri, kas ne vien kalpojuši kā dienu rādītāji, bet arī nozīmīgu ziņu un praktisku padomu devēji. Tie ir dažādu nozaru, formu un valodu – literārie, lauksaimniecības un bērnu, vispārīgie un vietējie, kā arī pie sienas liekamie kalendāri.

Ekspozīciju papildina literatūra par kalendāru vēsturi, izcelšanos un daiļdarbi, kuru nosaukumā ietverts vārds "kalendārs". Izstādes centrā – 2023. gadā Valkas bibliotēkas un Valkas novadpētniecības muzeja kopīgi sastādītais izdevums "LAIKS. Kalendārs 2024", kā arī informācija par kalendāriem, kas savulaik iznākuši Jāņa Rauskas apgādā Valkā.

Raksts pieejams: <https://ziemellatvija.lv/valkas-biblioteka-kalendaru-izstade/>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 04-01-2024

Ilze Jēkabsons. Smiltenes novada bibliotēka aicina piedalīties aptaujā.

Lai izvērtētu un pilnveidotu savu darbību, Smiltenes novada bibliotēka izveidojusi anketu, kurā lūdz atbildēt uz jautājumiem par Smiltenes novada bibliotēkas darbu, piedāvātajiem pakalpojumiem un to pieejamību.

Tiek aicināts to aizpildīt gan tiem, kas jau izmanto bibliotēku pakalpojumu, gan tiem, kas to vēl nav darījuši. Anketa ir anonīma un iegūtie dati tiks izmantoti apkopotā veidā. To iespējams aizpildīt gan tiešsaistē, gan bibliotēkās līdz 16.februārim.

Raksts pieejams: <https://ziemellatvija.lv/smiltenes-novada-biblioteka-aicina-piedalities-aptauja/>

Avots: aprinkis.lv

Datums: 05-01-2024

Siguldā skatītā izstāde bērniem "Vai grāmatai ir knābis?" ceļo uz Jūrmalu.

9.janvārī Jūrmalas Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļā atklās izstādi bērniem "Vai grāmatai ir knābis?". Tā ir izglītojoša interaktīva izstāde pirmsskolas vecuma bērniem un viņu ģimenēm par lasītprieku un grāmatas ceļu no rakstnieka radīta stāsta līdz grāmatplauktam.

Izstādi rīko Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrība, tās autori ir māksliniece Rūta Briede, dzejniece Inese Zandere un dizainers Artis Briedis.

Raksts pieejams: <https://www.aprinkis.lv/index.php/kultura/48621-sigulda-skatita-izstade-berniem-vai-gramatai-ir-knabis-celo-uz-jurmalu>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 06-01-2024

Jolanta Zirne. Smiltenes bibliotēkā skatāma Gaujienas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde “Ziemas prieki.”

Smiltenes bibliotēkā Baznīcas laukumā 13 no 5.janvāra skatāma izstāde “Ziemas prieki”, kurā redzami 20 Gaujienas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbi. Tie tapuši gleznošanas, kompozīcijas, zīmēšanas un datorgrafikas nodarbībās. Gaujienas Mūzikas un mākslas skolas vizuāli plastiskās mākslas programmas audzēkņi ielūdz apskatīt ziemas skates darbu izstādi Smiltenes bibliotēkā no šī gada 5.janvāra līdz 28.februārim un ieskatīties viņu ziemas priekos.

Raksts pieejams: <https://ziemellatvija.lv/smiltenes-biblioteka-skatama-gaujienas-muzikas-un-makslas-skolas-audzeknu-darbu-izstade-ziemas-prieki/>

Avots: d-fakti.lv

Datums: 06-01-2024

Grafiku izstāde „BALTS, VĒL BALTĀKS”.

Piektdien, 8. decembrī, plkst. 13.00 Latgales Centrālās bibliotēkas (LCB) Daiļliteratūras un literatūrzinātnes sektorā (Rīgas ielā 22a, Daugavpilī) tiks atklāta Daugavpils Universitātes (DU) profesionālās maģistra studiju programmas „Māksla” docētājas Mg.art. Jeļenas Koževņikovas un maģistrantes Bc.art. Sigijas Šķēles-Tomiņas laikmetīgo grafiku izstāde „BALTS, VĒL BALTĀKS”. Radošā dueta realizētais mākslas projekts interpretē katra cilvēka ieceri būt tīram, baltam, vieglam, ar gaišām domām un savas pozitīvās esamības sajūtu pasaulē, kas spēj iedvesmot un piepildīt gan savu, gan apkārtējo dzīves ceļus.

Raksts pieejams: <https://d-fakti.lv/lv/kul-2/1774-grafiku-izstade-balts-vel-baltaks>

Avots: zz.lv

Datums: 06-01-2024

Sarmīte Vucāne. Miezītes bibliotēkai krietns lasītāju pieaugums.

Liene Vespere, Jelgavas pilsētas bibliotēkas Miezītes filiāles vadītāja, 2023. gadu raksturo kā bibliotēkai ļoti labu pēc visiem trijiem svarīgākajiem bibliotēku darba vērtēšanas kritērijiem. Proti, reģistrēto lasītāju skaits pieaudzis līdz 1600, pamatīgi palielinājies arī izsniegto izdevumu un bibliotēkas apmeklējumu skaits. Šogad bibliotēkā norisinājies arī neparasti daudz publisku pasākumu, un šo virzienu iestrāde turpināsies.

Sen jau bibliotēkas nav tikai grāmatu saņemšanas punkts, bet gan multifunkcionāls centrs, kurš piedāvā saviem apmeklētājiem bagātīgu pakalpojumu grozu – bibliotēku, krājuma un autoru popularizējošus pasākumus, izstādes, apmācības digitālo rīku lietošanā, medijpratībā, e-pakalpojumu lietošanā, radošās darbnīcas, veselīga dzīves veida veicinošus pasākumus, pasaules un sevis izzinošus pasākumus, tikšanās ar zināmām, iedvesmojošām personībām, dažādu tēmu un nozaru žurnālus, bibliotekārās stundas, un citas aktivitātes.

Raksts pieejams : <https://zz.lv/miezites-bibliotekai-krietns-lasitaju-pieaugums/>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 08-01-2024

Ance Andrējeva-Empele. Valkas bibliotēkā sarunu vakars par astroloģiju.

18. janvārī plkst.18 ikviens interesents gaidīts Valkas bibliotēkā izzinošā pasākumā “Astroloģiskais 2024. gads”. To vadīts sertificēta astroloģe, Latvijas Astrologu Asociācijas biedre Marita Tama. Vakara laikā tiks pārrunāts cilvēka horoskops, ko var un ko nevar redzēt dzimšanas kartē, kā arī diskutēts par brīvo gribu un likteni.

Raksts pieejams: <https://ziemellatvija.lv/valkas-biblioteka-sarunu-vakars-par-astrologiju/>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 08-01-2024

Jolanta Zirne. Smiltenes bibliotēkā skatāma un sasmaržojama vaska sveču maģija.

Smiltenes bibliotēkā no 8.janvāra līdz 23. februārim baudāma vaska sveču izstāde “Nospiedums vaskā”, kurā aplūkojamas un sasmaržojamas Anitas Plakanes radītās vaska sveces. Anita Plakane rada savas sveces no tīra vaska, tās ir koši dzeltenas un dažādās formās- pūcīte, čiekuriņš, rūķu namiņš. Lielākās sveces rotā maģiskie nospiedumi- latviešu spēka zīmes.

Raksts pieejams: <https://ziemellatvija.lv/smiltenes-biblioteka-skatama-un-sasmarzojama-vaska-svecu-magija/>

Avots: zz.lv

Datums: 08-01-2024

Dobeles novada bibliotēkas – multifunkcionāli centri.

“2023.gads Dobeles novada bibliotēkām ir bijis gana darbīgs, radošs, bagāts ar dažādiem pasākumiem un aktivitātēm. Katra bibliotēka Dobeles novadā pazīst savu bibliotēkas lietotāju, zina viņu intereses un vajadzības, kuras sagaida no bibliotēkas, tāpēc savos pasākumu un darba plānos bibliotekāres iekļauj aktivitātes un pasākumus, kuras iepriecinātu vietējās kopienas iedzīvotājus,” atzīst Dobeles novada centrālās bibliotēkas direktore Lana Volante.

Sen jau bibliotēkas nav tikai grāmatu saņemšanas punkts, bet gan multifunkcionāls centrs, kurš piedāvā saviem apmeklētājiem bagātīgu pakalpojumu grozu – bibliotēku, krājuma un autoru popularizējošus pasākumus, izstādes, apmācības digitālo rīku lietošanā, medijpratībā, e-pakalpojumu lietošanā, radošās darbnīcas, veselīga dzīves veida veicinošus pasākumus, pasaules un sevis izzinošus pasākumus, tikšanās ar zināmām, iedvesmojošām personībām, dažādu tēmu un nozaru žurnālus, bibliotekārās stundas, un citas aktivitātes.

Raksts pieejams : <https://zz.lv/dobeles-novada-bibliotekas-multifunkcional-centri/>

Avots: stars.lv

Datums: 08-01-2024

“Grāmatas — Lubānas pilsētas vienaudzes”.

Lubānas pilsētas bibliotēkā var iegriezties ikviens interesents un apskatīt izstādi, kas veidota par godu janvārī svinamajai Lubānas dzimšanas dienai.

Raksts pieejams: <https://www.estars.lv/raksti/3/54130>

Avots: zz.lv

Datums: 09-01-2024

Pagājušajā gadā bibliotēka atguvusi 1631 iespieddarbu.

Par tradīciju Jelgavas Pilsētas bibliotēkā un filiālēs – bērnu un jauniešu bibliotēkā “Zinītis”, Miežītes bibliotēkā un Pārlielupes bibliotēkā – kļuvusi Aizmāršīgo lasītāju diena katra mēneša pēdējā ceturtdienā. Tā ir iespēja nodot bibliotēkas iespieddarbus, nemaksājot kavējuma naudu. Pagājušajā gadā bibliotēka kopumā atguvusi 1631 iespieddarbu.

Arī šogad bibliotēkās tiks rīkotas Aizmāršīgo lasītāju dienas. Janvārī visās Jelgavas pilsētas bibliotēkās tā būs 25. janvārī.

Bibliotēka atgādina: ja grāmatas ir nozaudētas vai sabojātas, tās iespējams aizvietot ar līdzvērtīgām. Paņemtās grāmatas var nodot jebkurā pilsētas bibliotēkā, kas ir tuvāk un izdevīgāk lasītājam.

Raksts pieejams : <https://zz.lv/pagajusaja-gada-biblioteka-atguvusi-1631-iespieddarbu/>

Avots: sz.lv

Datums: 10-01-2024

Digitālajā vidē — visi vienās mājās.

Kultūras ministrijas ieskatā Digitālās bibliotēkas atvēršana ir viens no svarīgākajiem nozares notikumiem 2023. gadā. Digitālā bibliotēka atvērta katram, lai kurā pasaules malā viņš atrastos.

Raksts pieejams: <http://sz.lv/lv/raksti/kultura/literatura/r/68059-digitalaja-vidē-visi-vienas-majas>

Saturs pieejams tikai "Portāla abonements" lietotājiem.